

PRAVILNIK

o zaštiti na radu

Koprivnica, 2. 7. 2018.

Izradila: Anita Ištvan, struč.spec.ing.sec.

Odobrila: Nataša Tetec, dipl.ing.

Na temelju odredbe članka 19. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine", br. 71/14, 118/14 i 154/14) i članka 27. Izjave osnivačkog akta društva GKP Komunalac d.o.o. Koprivnica (potpuni tekst od 22.05.2017.) Uprava GKP Komunalac d.o.o. na 17 sjednici Uprave dana 02.07.2018.g. donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom o zaštiti na radu u G.K.P. Komunalac d.o.o. (u daljnjem tekstu Pravilnik), sukladno djelatnosti, sustavu organizacije rada, radnog procesa, sredstvima rada, broju zaposlenih te izrađenoj procjeni rizika, utvrđuje se organizacija zaštite na radu, pravila zaštite na radu, kao i prava, obveze i odgovornosti radnika u dijelu u kojem ta pitanja nisu uređena Zakonom o zaštiti na radu (u nastavku teksta: Zakon), drugim propisima donesenim temeljem Zakona, ugovorom o radu, kolektivnim ugovorom i drugim izvorima prava.

Članak 2.

Primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu u G.K.P. Komunalac d.o.o. se osigurava otklanjanje opasnosti i štetnosti za zdravlje i sigurnost radnika i drugih osoba na radu ili njihovo smanjivanje na najmanju moguću mjeru.

Članak 3.

Svrha ovog pravilnika je osigurati kontinuirano unapređivanje i sustavno provođenje mjera zaštite kroz ustroj tvrtke, strukturu rukovođenja i poticanjem zaposlenika na promicanje zaštite na radu i pridržavanje pravila zaštite na radu.

Članak 4.

Uprava poduzeća ima ovlasti i dužnosti da sukladno Zakonskim odredbama i internim aktima uspostavi sustav zaštite na radu te usklađuje, nadzire i prati primjenu i provedbu pravila zaštite na radu.

Uprava poduzeća imenuje ovlaštenike za provedbu zaštite na radu na temelju ustroja G.K.P. Komunalac d.o.o.

Članak 5.

Radi što bolje organizacije, provedbe, nadzora i svođenja rizika na najmanju mjeru utvrđuje se ustroj zaštite na radu sa sljedećim aktivnostima:

- izrada procjene rizika,
- sustavno osposobljavanje zaposlenika za rad na siguran način,
- poslovi s posebnim uvjetima rada i zdravstvena zaštita,
- obveza ispitivanja i održavanja sredstava rada,
- obveza ispitivanja radnih prostorija i prostora,

- način uporabe osobnih zaštitnih sredstava i opreme,
- postupci rukovanja opasnim tvarima,
- stalni nadzor nad provođenjem propisanih i priznatih pravila zaštite na radu,
- obveza postavljanja znakova upozorenja od određenih opasnosti i štetnosti,
- obveza izrade pisanih uputa o sigurnom načinu rada ,
- postupci s oboljelim i ozlijeđenim zaposlenicima do upućivanja u zdravstvenu ustanovu,
- zaštita nepušača i zabrana pijenja alkohola i uzimanja drugih sredstava ovisnosti,
- zaštita posebno osjetljivih skupina radnika,
- prava, dužnosti i odgovornosti poslodavca, ovlaštenika poslodavca, stručnjaka zaštite na radu, povjerenika radnika za zaštitu na radu i zaposlenika,
- zaštita od požara i eksplozije, neposrednog i značajnog rizika, evakuacija i spašavanje,
- kontinuirano praćenje, evidentiranje i izvještavanje o stanju zaštite na radu,
- savjetovanje pri nabavci sredstava rada, zaštitnih sredstava i opreme,
- konstituiranje odbora za zaštitu na radu kao savjetodavnog tijela uprave poduzeća,
- obveze prema tijelima nadzora,
- druge aktivnosti vezane za unapređivanje zaštite.

Članak 6.

Prilozi koji čine sastavni dio ovog Pravilnika su:

- Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada
- Pravilnik o uporabi osobnih zaštitnih sredstava i zaštitne opreme

II. ORGANIZACIJA I PROVEDBA ZAŠTITE NA RADU

Članak 7

Uprava je obavezna osigurati ustroj i provođenje zaštite na radu sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu, Zakona o radu, podzakonskih propisa, tehničkih normativa, Kolektivnog ugovora i ovog Pravilnika.

Članak 8.

Određene stručne, savjetodavne i druge poslove zaštite na radu obavljaju osobe ovlaštene i osposobljene za obavljanje poslova zaštite na radu sukladno članku **8. do 13.** ovog Pravilnika.

Stručne poslove zaštite na radu obavlja stručnjak zaštite na radu (u daljnjem tekstu: Voditeljica zaštite na radu).

Posebno ovlaštenje u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom ima Odbor za zaštitu na radu, Radničko vijeće i povjerenici radnika za zaštitu na radu.

Uprava

Članak 9.

Poslodavac sudjeluje u provođenju zaštite na radu tako da:

- prilagođava rad radnicima oblikovanjem mjesta rada, odgovarajućim izborom radne opreme, provođenjem radnih postupaka,
- prilagođavanja napretku tehnologije
- zamjene opasnog neopasnim, ili manje opasnim
- osiguravanjem prednosti skupnih mjera zaštite na radu pred pojedinačnim
- donosi odluke i rješenja o provedbi ovog Pravilnika i drugih propisa iz zaštite na radu,
- donosi odluku o imenovanju predsjednika i članova Odbora zaštite na radu,
- sukladno propisu prati izrade planova uređenja privremenog radilišta, planove izvođenja radova te prijave radilišta nadležnoj inspekciji,
- osigurava osposobljavanje ovlaštenika Poslodavca i povjerenika radnika za zaštitu na radu,
- osigurava ovjeru prijave o ozljedi na radu,
- osigurava rad ovlaštenika radi djelotvornog obavljanja poslova iz zaštite na radu,
- donosi odluke iz djelokruga zaštite na radu,
- provodi druge aktivnosti u vezi zaštite na radu sukladno propisima.

Ovlaštenici Poslodavca

Članak 10.

Zbog potreba operativnog planiranja, organiziranja, vođenja i provedbe zaštite na radu, prava, obveze i odgovornosti Poslodavca prenijete su na ovlaštenike sukladno čl. 23. Zakona o zaštiti na radu

Za svoj rad ovlaštenici su odgovorni Upravi.

Obveze ovlaštenika su:

- radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora osposobljenog radnika
- radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabrani da nastavi obavljati poslove s posebnim uvjetima rada
- posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoli da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati
- isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, odnosno sigurna, kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika
- u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu osigura evidentiranje svake nezgode i ozljede na radu te svakog slučaja postupanja radnika u skladu s odredbom članka 69. stavaka 3. i 4. Zakona o zaštiti na radu

- nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama poslodavca, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme, opasnih kemikalija i bioloških štetnosti te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu
- radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno podstavku 6. ovoga stavka
- osigura potreban broj radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu
- osigura da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mjesta rada.

Poslodavac je obavezan ovlašteniku osigurati uvjete za rad te ga ne smije staviti u nepovoljniji položaj zbog poduzimanja aktivnosti u skladu s pravilima zaštite na radu te postupanja po pravilima struke i danim ovlaštenjima poslodavca.

Stručni poslovi zaštite na radu

Članak. 11.

- Pruža stručnu pomoć poslodavcu i njegovim ovlaštenicima, radnicima te povjerenicima radnika za zaštitu na radu u provedbi i unapređivanju zaštite na radu
- Sudjeluje u izradi poslovne strategije te operativnih planova i programa poslovanja poslodavca iz domene zaštite na radu, te sudjelovanje u primjeni upravljačkih metoda i tehnika za provođenje strategije sigurnosti na radu
- Sudjeluje u postupku izrade procjene rizika, odnosno izrađuje procjenu rizika
- Brine o provedbi Odbora za zaštitu na radu te priprema izvješća o provedbi sigurnosti na radu
- Prati i proučava suvremena dostignuća u području zaštite i predlaže odboru za zaštitu na radu mjere za unaprjeđenje i poboljšanje uprocisu rada i zaštite na radu
- Organizira povremena predavanja, stručne kolegije i dogovore kao oblik stručnog osposobljavanja neposrednih i drugih rukovoditelja iz područja zaštite na radu
- Provodi unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu
- Obavještava i savjetuje poslodavca i ovlaštenike poslodavca o provođenju mjera nedostataka utvrđenim unutarnjim nadzorom
- Izrađuje normativne akte iz zaštite na radu i zaštite od požara
- Izrađuje godišnji i mjesečni plan i program zaštite na radu koji podnosi Upravi
- Prati i analizira uzorke ozljeda na radu i profesionalnih bolesti, te predlaže mjere za smanjenje ozljeda i profesionalnih bolesti
- Prijavljuje slučajeve ozljeda na radu i profesionalnih bolesti HZZO
- Suraduje s tijelima nadležnim za poslove inspekcije rada, sa zavodom nadležnim za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, Zavodom za unapređivanje zaštite na radu, ovlaštenim ustanovama te sa specijalistom medicine rada
- Vršiti osposobljavanje radnika, poslodavca i ovlaštenika za rad na siguran način
- Vršiti osposobljavanje povjerenika radnika za zaštitu na radu i pomaže im u njihovom djelovanju
- Koordinira poslove zaštite na radu između ustrojnih jedinica
- Suraduje sa stručnim službama unutar poduzeća prilikom građenja ili rekonstrukcije građevina namijenjenih za rad, nabave radne opreme i ostalih sredstava rada, osobne zaštitne opreme i opasnih kemikalija

- Koordinira nabavu i nadzire održavanja osobnih zaštitnih sredstava i opreme te vrši nadzor i svih drugih aktivnosti koje se odnose na provođenje zaštite na radu
- Izrađuje plan i program ispitivanja i mjerenja iz ZNR i ZOP te izrađuje plan liječničkih pregleda s troškovima i dinamikom obnavljanja
- Pravovremeno organizira potrebna ispitivanja sredstva rada, ispitivanje radne opreme, radnog okoliša, prethodne i periodične liječničke preglede zaposlenika na poslovima s posebnim uvjetima rada
- Vodi i čuva propisnu evidenciju iz ZNR i ZOP
- Sudjeluje u primjeni međunarodnih certifikacijskih normi za upravljanje zaštitom na radu, kvalitetom, rizicima, društvenom odgovornošću u poslovanju i sl.
- Vršiti obavješćivanje poslodavca o izmjenama propisa o zaštiti na radu i zaštiti od požara

Specijalist zaštite na radu za svoj rad odgovorna je Upravi poduzeća.

Odbor zaštite na radu

Članak 12.

Uprava poduzeća posebnom odlukom imenuje odbor za zaštitu na radu G.K.P. Komunalac.

Članak 13.

Odbor čine Poslodavac, ili njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu koji obavlja poslove Voditelja zaštite na radu, specijalist medicine rada, povjerenik radnika za zaštitu na radu ili njihov koordinator

Članak 14.

Mandat članova odbora za zaštitu na radu nije vremenski ograničen.

Članak 15.

Odbor se sastaje najmanje jedanput u tri mjeseca i o svojem radu vodi zapisnik
Iznimno u slučaju smrtne, teške ozljede na mjestu rada, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti ili nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, poslodavac je obvezan sazvati sjednicu u roku od dva radna dana od nastanka ozljede.

Članak 16.

Poslovi odbora

Sa svrhom stalnog unapređivanja zaštite na radu, odbor planira i nadzire:

- Primjenu pravila zaštite na radu kod poslodavca
- Organizaciju obavljanja poslova zaštite na radu
- Obavješćivanje i osposobljavanje u vezi sa zaštitom na radu
- Prevenciju rizika na radu i u vezi s radom te njezine učinke na zdravlje i sigurnost radnika.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu

Članak 17.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu obvezan je štititi interese radnika na području zaštite na radu te pratiti primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.

Članak 18.

Izbor i imenovanje povjerenika zaštite na radu provodi se sukladno odredbama zakona o radu kojim su uređena pitanja izbora radničkog vijeća.

Članak 19.

Unutar sindikata koji djeluje kod Poslodavca izabrani su odnosno imenovani povjerenici radnika za zaštitu na radu.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu ima slijedeća prava i dužnosti:

1. podnositi prijedloge vezane uz donošenje odluka iz područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu te biti obaviješten o svim promjenama od utjecaja na sigurnost i zdravlje radnika,
2. zahtijevati od Poslodavca da poduzme odgovarajuće mjere u cilju smanjenja i otklanjanja izvora opasnosti,
3. podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu, ako smatra da su prethodno poduzete mjere i osigurana sredstva nedostatna ili neodgovarajuća za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu,
4. sudjelovati u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih opasnih tvari u radni i proizvodni proces i poticati Poslodavca i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu,
5. imati pravo uvida i korištenja dokumentacije vezane za sigurnost i zdravlje radnika,
6. primati primjedbe radnika na primjenu propisa i provedbu mjera zaštite na radu,
7. prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi inspektor, te staviti prigovor na inspekcijski nalaz i mišljenje,
8. pozvati inspektora kada ocjeni da su ugroženi život i zdravlje radnika, a Poslodavac to propušta ili odbija učiniti,
9. obrazovati se za obavljanje ovih poslova, stalno proširivati i unapređivati znanje, pratiti i prikupljati obavijesti od značaja za njegov rad,
10. svojim djelovanjem poticati ostale radnike na rad na siguran način,
11. obavještavati radnike o mjerama koje Poslodavac poduzima da im osigura zaštitu na radu i zdravstvenu zaštitu,
12. o svom radu najmanje svaka tri mjeseca izvještavati Radničko vijeće.

Prava i obveze radnika

Članak 20.

Radnici u smislu ovog Pravilnika su osobe koje obavljaju posao za Poslodavca sukladno Zakonu.

Članak 21.

Prava, obveze i odgovornosti radnika utvrđene su Zakonom o zaštiti na radu, Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom, ugovorom o radu i ovim Pravilnikom.

Članak 22.

Prava radnika iz zaštite na radu jesu:

- biti obaviješten o sadržaju poslova i radnih zadataka na kojima treba raditi, o opasnostima na poslovima i radnim zadacima te o obvezama u provođenju zaštite na radu,
- biti upućen na prethodni zdravstveni pregled prije raspoređivanja na poslove i radne zadatke,
- biti upućen na periodični zdravstveni pregled u određenim rokovima,
- raditi na sredstvima rada na kojima su osigurane i primijenjene sve mjere zaštite na radu,
- raditi u radnoj okolini u kojoj su opasnosti i štetnosti u granicama dopuštenih razina i koncentracija,
- koristiti ispravna osobna zaštitna sredstva,
- odbiti rad na poslovima i radnim zadacima ako mu prijete neposredna opasnost po život i zdravlje, zbog toga što nisu primijenjena propisana pravila zaštite na radu, za vrijeme dok ona ne budu primijenjena,
- biti upućen na osposobljavanje za rad na siguran način prilikom stupanja na druge poslove i radne zadatke te u toku rada,
- raditi samo na poslovima za koje je obučan i osposobljen za siguran rad,
- prijaviti neposrednom rukovoditelju ili poslovođi svaku okolnost koja bi mogla utjecati na siguran rad,
- ima pravo prigovora tijelima upravljanja i pravo dobiti odgovor od tijela kojem se obrati radi ostvarivanja prava iz zaštite na radu,
- za ostvarivanje svojih prava iz zaštite na radu može se obratiti nadležnom inspektoru rada, samo ako ih nikako ne može ostvariti kod Poslodavca.

O odluci da koristi pravo iz stavka 7. ovog članka, radnik mora neodložno izvijestiti neposrednog rukovoditelja ili poslovođu.

Od radnika se ne smije zahtijevati da nastavi s radom sve dok se stručnim postupkom ne provjere činjenice o kojima ovisi osnovanost njegove odluke.

Radnik odgovara za štetu koju je uzrokovao Poslodavcu neosnovanim korištenjem prava iz stavka 7. ovog članka.

Članak 23.

Radnik je dužan obavljati poslove s dužnom pozornošću te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zdravlju, kao i sigurnosti i zdravlju drugih radnika.

Članak 24.

Radnik radi s dužnom pozornošću kada poslove obavlja sukladno znanjima koje je stekao tijekom osposobljavanja za rad na siguran način te uputama Poslodavca na način da:

- prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti neposrednog rukovoditelja ili poslovođu,
- pravilno upotrebljava strojeve, uređaje, alate, transportna sredstva i drugu opremu,
- pravilno upotrebljava propisanu osobnu zaštitnu opremu i osobna zaštitna sredstva,
- pravilno upotrebljava i svojevolumeno ne isključuje, ne obavlja preinake i ne uklanja sigurnosne naprave na uređajima koje koristi,
- odmah obavijesti operativnog inženjera ili poslovođu o svakoj situaciji koju smatra ozbiljnom i neposrednom opasnošću za sigurnost i zdravlje radnika, kao i o nepostojanju ili nedostatku uputa koje su dane za takvu situaciju,
- posao obavlja sukladno pravilima struke te propisanim uputama,
- prije napuštanja mjesta rada ostavi sredstva rada u takvom stanju da ne ugrožavaju druge radnike i sredstva rada,
- surađuje s Poslodavcem, specijalistom za zaštitu na radu i povjerenikom radnika za zaštitu na radu.

Članak 25.

Radnik čini povredu radne obveze ako:

- ne prijavi neposredno rukovoditelju ili poslovođi nedostatke utvrđene prilikom dnevnog pregleda mjesta rada,
- ne izvršava dužnosti iz zaštite na radu propisane Zakonom, podzakonskim aktima, tehničkim normama, Kolektivnim ugovorom, ugovorom o radu i odredbama ovog Pravilnika,
- poslove radnog mjesta obavlja suprotno pravilima zaštite na radu,
- ne pristupi obrazovanju i osposobljavanju za samostalan rad na siguran način ili ne pristupi provjeri znanja za samostalan rad na siguran način,
- propusti ili odbije raditi pod nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način dok uspješno ne obavi provjeru svoje osposobljenosti za rad na siguran način,
- odbije napustiti mjesto rada kada to od njega traži operativni inženjer ili poslovođa radi sigurnosti i zaštite zdravlja,
- ne prekine rad kada su mu izravno ugroženi život i zdravlje, zato što nisu primijenjena pravila zaštite na radu,
- ne obavi u propisanom roku liječnički pregled na koji ga uputi neposredni rukovoditelj ili poslovođa,
- radeći suprotno pravilima zaštite na radu ugrozi sigurnost ili zdravlje drugih radnika,
- ne koristi se osobnim zaštitnim sredstvima ili zaštitnim napravama,
- ako ošteti ili ukloni oznake upozorenja ili upute iz zaštite na radu,

- ako dođe na posao pod utjecajem alkohola ili tijekom rada konzumira alkoholna pića ili druga sredstva ovisnosti ili ih unosi u radne prostore ili prostorije,
- odbije pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti ili provjeri da li radi pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti,
- odbije udaljiti se s mjesta rada, prostora ili prostorija kada je zatečen da radi pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti,
- puši na mjestu rada, radnim ili pomoćnim prostorijama.

Članak 26.

Za povrede radne obveze iz članka 25. ovog Pravilnika radniku se može izreći mjera predviđena Zakonom o radu, Zakonom o zaštiti na radu i ovim Pravilnikom.

Članak 27.

Ovlaštenik Poslodavca predlaže poduzimanje mjera u svezi povrede radne obveze iz članka 25.

III. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Članak 28.

Osposobljavanje za rad na siguran način je organizirana aktivnost kojom radnici stječu znanja i vještine za obavljanje svojih poslova bez ugrožavanja vlastitog života i zdravlja, te zdravlja i života drugih radnika.

Članak 29.

Svaki radnik dužan je osposobiti se za rad na siguran način prije početka samostalnog obavljanja rada.

Članak 30.

Za organizaciju, realizaciju programa i vođenje evidencije o osposobljavanju za rad na siguran način zadužena je voditeljica zaštite na radu.

Članak 31.

Program osposobljavanja radnika za rad na siguran način izrađen je temeljem procjene rizika i obuhvaća sve opasnosti, štetnosti i napore utvrđene procjenom rizika te načine njihova otklanjanja.

Članak 32.

Osposobljavanje za rad na siguran način se sastoji od teoretskog i praktičnog dijela, osim za poslove s malim rizicima za koje se osposobljavanje sastoji samo od teoretskog dijela.

Članak 33.

Osposobljavanje za rad na siguran način provodi se:

- prije početka rada
- kod promjena u radnom postupku
- kod uvođenja nove radne opreme, ili njezine promjene
- kod uvođenja nove tehnologije
- kod upućivanja radnika na novi posao, odnosno novo mjesto rada

- kod utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovanog opasnostima, štetnostima ili naporima na radu
- u drugim slučajevima propisanim Zakonom, podzakonskim propisima i aktima Poslodavca.

IV. OBAVJEŠĆIVANJE I SAVJETOVANJE IZ ZAŠTITE NA RADU

Članak 34.

Ovlaštenici Poslodavca su dužni kontinuirano obavještavati radnike o pitanjima vezanim za zaštitu na radu.

Članak 35.

Obavijesti moraju biti stručne, pravodobne, istinite i potpune i u pisanom obliku.

Članak 36.

Usmeno obavješćivanje dozvoljeno je samo u iznimnim situacijama, kada prijete iznenadna neposredna opasnost po život i zdravlje.

Članak 37.

Poslodavac je dužan na mjestima rada, na sredstvima rada i pripadajućim instalacijama trajno postaviti znakove sigurnosti i znakove općih obavijesti u skladu s odgovarajućim propisima.

Članak 38.

Radnici moraju biti obaviješteni o svakoj izmjeni ili dopuni ovog Pravilnika i njegovih priloga.

Članak 39.

Putem povjerenika radnika za zaštitu na radu i Radničkog vijeća, radnici moraju biti najmanje svaka tri mjeseca obavještavani o opasnostima i štetnostima po zdravlje te o mjerama koje Poslodavac poduzima radi unapređenja sigurnosti i zaštite zdravlja.

Smatra se da je obveza iz stavka 1. izvršena kroz održavanje sjednica Odbora zaštite na radu, sjednica Radničkog vijeća i skupova radnika.

Članak 40.

Specijalist zaštite na radu i ovlaštenik Poslodavca moraju omogućiti svakom radniku, kada to od njih zatraži, uvid u propise, opće akte, pisane upute i obavijesti koje se odnose na zaštitu na radu.

V. POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA

Članak 41.

Poslovi s posebnim uvjetima rada utvrđuju se temeljem Procjene rizika.

Članak 42.

Popis poslova s posebnim uvjetima rada s utvrđenim vrstama posla prema Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada i rokovima pregleda sastavni je dio ovog Pravilnika.

Članak 43.

Izmjene i dopune popisa iz čl.42. obavljaju se kada to zahtijevaju novonastale okolnosti.

Članak 44.

Na poslove s posebnim uvjetima rada radnika se može rasporediti tek nakon što je za istog utvrđeno da ispunjava uvjete utvrđene posebnim pravilima zaštite na radu.

Članak 45.

Voditelj radne jedinice u suradnji sa Specijalistom zaštite na radu organizira i upućuje radnike na prethodne i periodične zdravstvene preglede.

Specijalist zaštite na radu ispunjava uputnicu i upućuje radnike na provjeru zdravstvene i psihičke sposobnosti za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada.

Članak 46.

Računalnu evidenciju o radnicima koji obavljaju poslove s posebnim uvjetima rada vodi specijalist zaštite na radu.

Dokaze o radnoj sposobnosti radnika čuva specijalist zaštite na radu, a preslike istih Voditelj radne jedinice.

Članak 47.

Ako radnik odbije obaviti ili ne obavi liječnički pregled, neposredni rukovoditelj ili poslovođa zabranjuje rad radniku na poslovima s posebnim uvjetima rada i o tome obavještava specijalistu za zaštitu na radu i ovlaštenika Poslodavca.

Ako za radnika nije izdana isprava kojom se potvrđuje da u pogledu zdravstvenog stanja i psihičke sposobnosti udovoljava posebnim uvjetima u odnosu na zahtjeve posla, Poslodavac raspoređuje radnika na poslove sukladno preostaloj radnoj sposobnosti te o istom obavještava voditeljicu za zaštitu na radu i ovlaštenika Poslodavca.

Članak 48.

Radniku koji ne smije nastaviti obavljati poslove s posebnim uvjetima rada, nakon isteka vremena u kojem je trebao obaviti provjeru, pa do obavljanja iste, ne smiju se umanjivati ili oduzeti prava koja ostvaruje temeljem obavljanja poslova s posebnim uvjetima rada.

VI. ZAŠTITA POSEBNO OSJETLJIVIH SKUPINA RADNIKA

Članak 49.

Posebnu zaštitu Poslodavac je obvezan pružati radnicima umanjenih radnih sposobnosti čija je radna sposobnost umanjena zbog starosti, invaliditeta, profesionalnih ili drugih bolesti.

Članak 50.

Poslovi na kojima ne smiju raditi radnici mlađi od 18 godina, radnici sa smanjenom radnom sposobnošću, žene, trudnice i radnici stariji od 60 godina utvrđuju se u elaboratu o procjeni rizika, a sukladno odredbama Zakona o radu i Zakona o zaštiti na radu.

Članak 51.

Poslodavac je dužan provoditi posebnu zaštitu na radu trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i radnica koje doje, radi zaštite od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva i oporavak od trudnoće i poroda. Za vrijeme trudnoće žena ne smije obavljati poslove koji se obavljaju na visini, poslove u nepovoljnoj mikroklimi, poslove u buci i vibracijama.

Članak 52.

Radi zaštite od rizika poslodavac je obvezan radnicama:

- prilagoditi uvjete i organizaciju radnog vremena
- osigurati mogućnost obavljanja drugih odgovarajućih poslova, odnosno rad na drugom mjestu rada, ako prilagodbe nisu tehnički izvedive.

Članak 53.

Navedene kategorije radnika ne smiju se u skladu s tim raspoređivati na poslove s posebnim uvjetima rada, na rad u smjenama i na druge poslove koji mogu štetno utjecati na njihovo zdravlje.

VII. SREDSTVA RADA, RADNI OKOLIŠ I NADZORNI UREĐAJI

Sredstva rada i radni okoliš

Članak 54.

Poslodavac je dužan na propisani način obavljati ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima u sljedećim slučajevima:

- prije njihovog stavljanja u uporabu,
- najmanje jedanput nakon dvije godine njihove uporabe,
- poslije rekonstrukcije, a prije ponovnog početka korištenja,
- prije početka korištenja na novom mjestu uporabe, ako su strojevi i uređaji premješteni s jednog mjesta na drugo pa su zbog toga rastavljeni i ponovno sastavljeni.

Članak 55.

Ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša u utvrđenim rokovima organizira ovlaštenik Poslodavca u suradnji sa voditeljicom zaštite na radu.

Članak 56.

Centralne evidencije računalno vodi voditeljica zaštite na radu i čuva materijalne dokaze (zapisnik, uvjerenja), a preslike čuva Voditelj radne jedinice.

Članak 57.

Poslodavac je dužan redovito obavljati preglede svih strojeva i uređaja i osobnih zaštitnih sredstava koja koristi radi utvrđivanja da li su na njima primijenjeni propisi zaštite na radu i da li zbog nastalih promjena tijekom uporabe ugrožavaju sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 58.

Sredstva rada i uređaji za koje se ispitivanjem utvrdila neispravnost i predstavljaju neposrednu opasnost za život i zdravlje radnika, isključuju se iz upotrebe sve do njihovog osposobljavanja za daljnji rad u smislu primjene pravila zaštite na radu i pribavljanja Uvjerenja o ispravnosti.

Članak 59.

Poslodavac je dužan obavljati ispitivanja u radnim prostorijama i izvan radnih prostorija:

- u kojima proces rada koji se u njima obavlja utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka,
- u kojima u procesu rada nastaje buka i vibracija,
- u kojima se pri radu koriste ili proizvode opasne tvari,
- u kojima pri radu nastaju opasna zračenja,
- u kojima je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu.

Ako posebnim propisima nije drukčije određeno ispitivanja navedena u stavku 1. ovoga članka Poslodavac je dužan obaviti u rokovima koji ne mogu biti duži od dvije godine.

Opasne radne tvari

Članak 60.

- Pri uporabi opasnih radnih tvari moraju se pri radu primijeniti pravila zaštite na radu propisana Zakonom, posebnim propisima i uputama proizvođača te osigurati da su iste u svakom trenutku označene na propisan način.
- Upute za rad s opasnim i štetnim tvarima izrađuje Voditelj RJ sa Voditeljicom zaštite na radu
- Rukovanje opasnim i štetnim tvarima može se povjeriti samo za to osposobljenim radnicima.
- Za čuvanje i odlaganje opasnih i štetnih tvari zadužena je osoba osposobljena za rad i rukovanje s opasnim radnim tvarima, a odgovoran je ovlaštenik Poslodavca.
- Korištenje opasnih i štetnih tvari nadziru stručno osposobljeni ovlaštenici Poslodavca.

Nadzorni uređaji

Članak 61.

Poslodavac koristi nadzorne uređaje pod uvjetima propisanim Zakonom.

Članak 62.

Poslodavac smije koristiti nadzorne uređaje kao sredstvo zaštite na radu radi kontrole ulaska i izlazaka iz radnih prostorija i prostora te radi smanjenja izloženosti radnika riziku od provala, nasilja, krađa i sličnih događaja na radu, ili u vezi s radom.

Članak 63.

Zabranjeno je postavljanje nadzornih uređaja u prostorijama za osobnu higijenu i presvlačenje radnika.

Članak 64.

U slučaju da nadzorni uređaji cijelo vrijeme prate sve pokrete radnika tijekom obavljanja poslova, odnosno ako su nadzorni uređaji postavljeni tako da su radnici čitavo vrijeme tijekom rada u vidnom polju nadzornih uređaja, poslodavac može koristiti nadzorne uređaje isključivo temeljem prethodne suglasnosti sindikalnog povjerenika.

VIII. STRES NA RADU

Članak 65.

Poslodavac je obvezan provoditi prevenciju stresa na radu, ili u vezi s radom koji je uzrokovan osobito čimbenicima kao što su:

- sadržaj rada
- organizacija rada
- radno okruženje
- loša komunikacija i međuljudski odnosi

u slučaju da postoje naznake stresa na radu, ili u vezi s radom Poslodavac je obvezan provesti mjere određene Zakonom.

Radnici moraju postupati sukladno uputama Poslodavca za sprječavanje, uklanjanje ili smanjivanje stresa na radu, ili u vezi s radom.

Radnici i njihovi predstavnici imaju obvezu surađivati s Poslodavcem radi sprječavanja, uklanjanja, ili smanjivanja stresa na radu ili u vezi s radom.

IX. ZAŠTITA OD POŽARA, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

Zaštita od požara

Članak 66.

- Poslodavac je dužan u svakoj građevini uzimajući u obzir tehnološki proces, stvari koje se u koriste, način rada, uskladištene stvari kao i veličinu građevine, poduzeti mjere da do požara ne dođe, a ako ipak do njega dođe, da se opasnost po sigurnost i zdravlje radnika smanji na najmanju moguću mjeru.
- Poslodavac je dužan poduzeti potrebne mjere za zaštitu od požara i spašavanje radnika, odrediti radnika koji će provoditi navedene mjere i osigurati pozivanje i postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje.
- Poslodavac je dužan broj radnika iz stavka 1. ovoga članka, njihovu osposobljenost i potrebnu opremu, utvrditi u skladu s posebnim propisom, ovisno o prirodi procesa rada, veličini Poslodavca te ukupnog broja radnika.
- Poslodavac je dužan osobama iz stavka 1. ovoga članka osigurati potrebne zaštitne uređaje i opremu.

Evakuacija i spašavanje

Članak 67.

- Plan evakuacije i spašavanja donosi Uprava.
- voditelj evakuacije i spašavanja dužan je, u slučaju iznenadnog događaja koji može ugroziti živote i zdravlje radnika i ostalih prisutnih osoba ako ostanu u prostorijama i prostorima Poslodavca, organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje radnika i drugih osoba iz poslovnih prostorija i prostora.
- Obveze iz stavka 1 ovog. Članka ostvaruju se u skladu s Planom evakuacije i spašavanja, a u slučaju požara, eksplozije, prirodnih nepogoda i drugih pojava koje mogu ugroziti živote i zdravlje radnika.

X. PRUŽANJE PRVE POMOĆI

Članak 68.

Poslodavac je dužan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima za slučaj ozljede ili iznenadne bolesti do njihovog upućivanja na liječenje zdravstvenoj ustanovi i osigurati pozivanje i postupanje javnih službi nadležnih za pružanje medicinske pomoći.

Na svakom privremenom mjestu rada i u radnim prostorijama u kojima istovremeno radi dva do 20 radnika najmanje jedan od njih mora biti osposobljen i određen za pružanje prve pomoći te još po jedan na svakih daljnjih 50 radnika.

Članak 69.

Osobama osposobljenim za pružanje prve pomoći mora se staviti na raspolaganje potrebna sanitetska oprema.

XI. ZAŠTITA NEPUŠAČA

Članak 70.

Odlukom uprave poduzeća broj. 11787/08 od 27.11.2008. zabranjuje se pušenje u svim radnim i pomoćnim radnim prostorijama poduzeća.

Članak 71.

Svako postupanje protivno toj Odluci ili propuštanje dužnog postupanja o zabrani pušenja iz odluke smatra se neprovođenjem mjera zaštite na radu i težom povredom radne obveze.

XII. ZABRANA UZIMANJA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Članak 72.

Zabranjeno je uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti tijekom rada i njihovo unošenje u radne prostorije i prostore.

Kontrola unošenja alkohola i drugih sredstava ovisnosti obavlja se po potrebi prije odlaska na terenski rad i na ulazu u radne prostorije i prostore Poslodavca, a istu obavljaju ovlaštenici Poslodavca.

Članak 73.

Provjeru alkoholiziranosti i prepoznavanje simptoma uzimanja drugih sredstava ovisnosti obavljaju ovlaštenik Poslodavca i specijalist zaštite na radu.

Članak 74.

Specijalist zaštite na radu odgovorni je za čuvanje kompleta pribora odnosno uređaja za provjeru alkoholiziranosti radnika.

Članak 75.

O obavljenoj provjeri alkoholiziranosti radnika sastavlja se zapisnik.

U zapisnik se obvezno upisuju podaci o radniku, podaci o radnom mjestu na koje je raspoređen, okolnosti koje su uzrokovale provjeru alkoholiziranosti, datum, sat, mjesto i rezultat provjere te izjavu radnika čija se alkoholiziranost provjerava, podaci o prisutnim radnicima i ovlaštenicima Poslodavca.

Odbijanje da potpiše zapisnik ne utječe na valjanost zapisnika kao dokaznog materijala.

Zapisnik se prilaže odluci o stegovnim mjerama protiv radnika.

Članak 76.

Radniku se zabranjuje dolazak na posao u alkoholiziranom stanju.

Radnik je dužan pristupiti provjeri alkoholiziranosti, u protivnom smatra se da je u stanju alkoholiziranosti i da je počinio težu povredu radne obveze.

Radnik za kojeg se utvrdi da je u stanju alkoholiziranosti mora biti privremeno udaljen s mjesta rada.

Članak 77.

U slučaju osnovane sumnje da je radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti, neposredni rukovoditelj ili poslovođa mu je dužan zabraniti daljnji rad te o istom izvijestiti ovlaštenika Poslodavca koji ga je obvezan uputiti nadležnom liječniku radi procjene sposobnosti za rad.

XIII. EVIDENCIJE, ISPRAVE I OBAVIJESTI

Članak 78.

Sukladno Zakonu i podzakonskom aktu o vođenju isprava, evidencija i izvještaja te odredbama ovog Pravilnika čuvaju se isprave, vode evidencije i podnose izvještaji iz područja zaštite na radu.

Članak 79.

Sve evidencije iz zaštite na radu mogu se voditi, obrađivati i čuvati na elektronskom računalu uz uvjet da je ovlašteniku Poslodavca osiguran svakodnevni uvid u podatke iz evidencija te da je onemogućen gubitak podataka.

Članak 80.

Materijalne dokaze čuva samostalni referent za zaštitu na radu, a preslike voditelj radne jedinice.

Članak 81.

Rokovi čuvanja, te postupak izlučivanja i uništenja isprava i evidencija iz zaštite na radu uređeni su Zakonom i posebnim propisom.

XIV. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA NA RADU

Članak.82

Poslodavac je obvezan osigurati radniku zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, sukladno propisima.

Članak 83.

Zdravstveni pregledi radnika i pribavljanje uvjerenja o ispunjavanju općih i posebnih uvjeta za obavljanje određenih poslova ne smiju biti na trošak radnika.

Članak 84.

U slučaju potrebe, poslodavac će nadležnom liječniku omogućiti pristup u radne prostorije i uvid u dokumentaciju u vezi sa zaštitom na radu.

XV. OBVEZE PREMA TIJELIMA NADZORA

Članak 85.

Ovlaštenik Poslodavca ili druga osoba koju ovlasti poslodavac, dužan je inspektoru rada:

- na njegov zahtjev, dati obavještenja i podatke koji su mu potrebni u obavljanju nadzora
- inspektoru rada pružiti pomoć pri utvrđivanju činjenica, dati potrebna ovlaštenja, staviti na uvid isprave i predlagati izvođenje odgovarajućih dokaza
- izvijestiti inspekciju rada o svakoj smrtnoj i teškoj ozljedi odmah po nastanku događaja, a u daljnjem roku od 48 sati od nastanka događaja dostaviti inspekciji rada propisano pisano izvješće
- izvijestiti inspekciju rada o slučaju profesionalne bolesti odmah nakon što ga utvrdi nadležno tijelo
- omogućiti inspektoru rada pregled snimki nadzornih uređaja

Članak 86.

Unutarnji nadzor nad provedbom ovog Pravilnika provodi uprava poduzeća, putem ovlaštene osobe, ovlaštenika, odnosno specijalista zaštite na radu.

XVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 87.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika objavljuju se na način i prema postupku propisanom za njegovo donošenje.

Članak 88.

Pravilnik i njegovi Prilozi mogu se mijenjati i dopunjavati na Zakonom propisani način za njihovo donošenje.

Članak 89.

Pravilnik stupa na snagu odmah i počinje se primjenjivati danom donošenja.

U Koprivnici, 02.07.2018.g.

Predsjednica Uprave:
Nataša Tetec, dipl.ing.

GRADSKO KOMUNALNO PODUZEĆE
KOMUNALAC d.o.o.
KOPRIVNICA 1